

INGEZONDEN STUK

Dinsdag 18 december was het zover. Kruisbroedershof 5 zou ontruimd worden. 's morgens half werden alle aktievoerders(sters) opgeroepen om bij de Kruisbroedershof te zijn, waar de politie en mobiele eenheid drie mensen uit huis zouden zetten.

Dit accepteerden we niet! We wilden laten zien dat de politie en de M.E. met mensen te maken hebben., en niet met een geval, waarmee wat moeilijkheden zijn.

Alle sympatisanten stonden voor de deur, straten waren opengebroken, dus moest politie en M.E. wel het een en ander doen voordat ze bij het huis konden komen.

Na herhaalde malen verzocht te hebben dat de mensen aande kant moesten, zonder resultaat, begon de M.E. erop los te slaan. Mensen vluchtten weg, voor sommigen ging dit erg moeilijk door de barrikades die er waren. Enkele mensen stonden in een hoek gedrukt, konden er niet uit. De M.E. bleef echter dootslaan. Dit wekte woede op bij verschillende mensen. Sommigen gooiden met stenen. Dit had effect: de M.E. ging weg. De brandweer kwam er aan te pas om de mensen uit huis te halen. Dit verliep zonder incidenten.

Naderhand blijkt dat verschillende krakers dit voorval betreuren, las ik in de krant. Het stoorde mij dit in de krant te lezen en dat ook mensen (aktievoerders) uit mijn directe omgeving zo reageerden. Enkelens beschouwden de aktie daarom als mislukt.

Ik ga er vanuit dat het doel van deze aktie is het willen protesteren en het duidelijk willen maken dat we het er niet mee eens zijn dat er zomaar 3 mensen op straat worden gezet.

Ik ga er vanuit dat het doel van deze aktie is het willen protesteren met al ons bekende en ter beschikking staande vreedzame middelen, om duidelijk te maken dat we het er niet mee eens zijn dat er zomaar drie mensen op straat worden gezet.

Wanneer het duidelijk is dat de politie zich niet door ons verzet laat aanspreken, en gaat doen wat hen is opgedragen, zullen we passief verzet plegen. Dit gebeurde ook tijdens deze aktie, tot de politie zich niet meer tot de zaak sec beperkte, nl. ontruimen, maar de aktievoerders opzettelijk in elkaar ging timmeren. Blijkbaar was het niet genoeg dat de politie (de overheid) toch al haar zin kreeg tegenover gewone burgers

maar was het ook nodig de aktievoerders te intimideren en af te straffen voor het feit dat ze een protset lieten koren. Was dit nu een incident in het optreden van de politie, veroorzaakt door bijzondere omstandigheden die de agenten extra nerveus en gespannen maakten, dan kon je dit verklaren als een ongelukkige samenloop van omstandigheden en kon je het daarbij laten. Maar afstraffing door politie komt zovaak voor dat we moeten zoeken naar een structurele oorzaak.

Overheid betekent macht; of zij nu in ons land "demokratisch" zijn gekozen of niet, zij hebben de macht. Ten behoeve van "rust en orde" te bepalen wat voor ons allen goed is. Verzet van burgers tegen haar verordeningen of maatregelen is een direkte aantasting van het overheidsgezag.

Geweld wat door de politie wordt gebruikt kan daarom nooit afgedaan worden met verwijzingen naar de moeilijke (werk) omstandigheden van de politieagent, naar een toevallige miskleun in het personeelsbeleid van de politie of goedgepraat worden door te vergelijken met het geweld door burgers (hoezeer je ook tegen dit gebruik bent). Of de politie zich uit wanhoop, dan wel welbewust, bedient van geweld, in beide gevallen gaat het om dit doel: ervoor waken dat de burgers in het gareel van het overheidsgezag blijven lopen.

Daar begrip voor hebben zoals in dit geval, het betreuren dat er door sympatisanten van de krakers met stenen is gegooid, is begrip hebben voor het feit dat het voor onderdrukkers zo moeilijk is onderdrukkers te blijven.

Wij verzetten ons tegen burokratische willekeur van de overheid, tegen de manipulaties t.b.v. eigen door gevestigde instanties, huisjesmelkers, speculanten etc. Zij zijn wel de laatste die ons begrip verdienen! Ik begrijp dat er stenen gegooid zijn. Op het moment dat weerloze mensen in een hoek in elkaar geslagen worden, is de meest menselijke reactie te proberen dat slaan te stoppen. Omstanders/ sympatisanten gooiden stenen....en het hielp!!

THEA.

DE SLAG BIJ KRUISBROEDERSHOF.

— 18 december 1979 —

Enkele voortekenen na de kraak op 12 Oktober 1979 wezen op dreigende moeilijkheden.

Ondermeer de starre houding van de tachtigjarige eigenaar W.P. van den Dungen, en de nutteloze onderhandelingen op 18 Oktober verrieden een weinig rooskleurige toekomst.

Oude koeien uit de sloot halen heeft geen zin: iedereen herinnert zich nog de botte rechtspraak die rechter Hermans pleegde, door het eigendomsrecht boven het recht op wonen te plaatsen.

De situatie rond de Kruisbroedershof raakte daarna in een stroomversnelling. Al was de slag op juridisch terrein verloren, nog vele middelen konden aangewend worden om ons standpunt te verduidelijken.

Op vrijdag 7 December ontvangen de bewoonsters een verlate surprise. Deurwaarder Sennef uit Helmond maakt bekend dat het pand binnen twee maal 48 uur na tekening van het vonnis ontruimd moet worden.

De boodschap is olie op het vuur: langzaam groeit het hechte bewustzijn dat dit pand niet verloren mag gaan aan nieuwe leegstand. De eerste ideeën krijgen gestalte.

Dagen verstrijken waarin koortsachtig strategieën ontwikkeld en weer verworpen worden. Kraakgroep Den Bosch kent het klappen van de zweep als het om kraken gaat, maar de kennis rond ontruiming is niet geheel optimaal: op de beroering rond het Emmaplein na werd nimmer eerder een pand met de sterke arm ontruimd.

Na ellenlange discussies vat de mening post dat een direkte confrontatie met het gezag onvermijdelijk is. Desalniettemin is niemand gebrand op een massale vechtpartij. Unaniem is het oordeel dat onze creativiteit als voornaamste wapen gehanteerd dient te worden. Een fysieke confrontatie zet weinig zoden aan de dijk, maar juist de inventiviteit is een houding die moeilijk te beantwoorden is.

Ideeën worden gewogen en te licht bevonden: anderen blijken levensvatbaar en worden verder uitgewerkt. Terwijl de ontruiming nadert, krijgt het draaiboek gestalte...

De politie blijft volharden in een stilzwijgen. Ondanks de overvloed aan berichtgeving rond de Kruisbroedershof in zowel Brabants Dagblad als Muurkranten, blijft een reactie van politiezijde achterwege.

gebrek aan visie:

In een laatste poging het korps te doordringen van ons standpunt worden 150 stencils gedeponeerd op het Burgemeester Loeffplein waarin in glasheldere bewoordingen kenbaar wordt gemaakt waarom men niet vrijwillig tot ontruiming overgaat.

Voorlichter C. Feenstra laat zich niet onbetuigd en vertolkt zijn oubollige visie in het Brabants Dagblad. Binnen het korps heerst een lichte aarzeling om te ontruimen, maar...

Feenstra heeft enkele kolommen nodig op de stadspagina om helemaal niets te zeggen. Het standpunt blijft warzig maar de gezagsplicht lijkt het te winnen van maatschappelijk inzicht. Feenstra: 'De wet is nu eenmaal de wet, het is niet aan ons te bepalen of het maatschappelijk verantwoord is te ontruimen of niet te ontruimen'. Opnieuw verlaagt het politieapparaat zich tot een te hanteren middel van hogerhand dat niet wenst na te denken over haar doen en laten...

10 December 1979. In alle rust breekt de maandag aan waarop het bewonen van Kruisbroedershof 5 wederrechtelijk wordt. Ondanks de vergrote waakzaamheid valt niets te vrezen: de verwachte klap blijft uit die dag. Het pand zelf is ondertussen veranderd in een fort. Met weinig middelen is een sobere maar doeltreffende binnenbarricade aangebracht. Van buiten ademt het pand nagenoeg dezelfde rust uit als voorheen.

11 December 1979. Dinsdag verloopt even rustig als de dag daarvoor. Langzaam groeit de vraag of de politie het verdomt om te komen, ofdat het wegblijven onderdeel vormt van een gewiekste strategie die zou moeten leiden tot verwarring en uitputting. De bekendheid onder de Bossche bevolking met Kruisbroedershof 5 groeit zienderogen. Eigen persmiddelen en bestaande officiële kranten worden aangewend om de situatie te verduidelijken. De terughoudendheid van de gevestigde politieke partijen verandert langzaam in bereidwilligheid om zich achter het standpunt van Kraakgroep en bewoonsters te scharen. Schoorvoetend komen de partijen over de brug: achtereenvolgens spreken PSP en PvdA zich uit tegen ontruiming van een pand dat acht jaar leeg stond.

Binnen eigen geledeingen leidt het uitblijven van de ontruiming niet tot de verwachte verslapping van motivatie en waakzaamheid. De resterende dagen worden juist aangegrepen om schoonheidsfoutjes te corrigeren, waarbij niets aan het toeval wordt overgelaten.

14 December 1979. Feenstra verschijnt ten tonele, gecortteerd door deurwaarder Sennef. Ze knopen een gesprek aan met mensen die in het pand aanwezig zijn waarbij langzaam duidelijk wordt wat Feenstra wil. Feenstra heeft een rustige en vriendelijke ontruiming voor ogen waarbij confrontaties uit den boze zijn. Als een volleerd regisseur geeft Feenstra inzage in zijn draaiboek...

Mokkend vertrekt hij als hem duidelijk wordt dat wij - in zijn ogen slechts figuranten - niet bereid zijn concessies te doen. Niemand heeft zin om op te draven in de eenakter die Feenstra voor ogen heeft. Toneelspelen met de lange lat als attribuut gaat te ver.

16 December 1979, zondag. Alle troeven zijn bekend aan weerszijden. Tot het moment dat de Kraakgroep dit week-einde de beschikking krijgt over een aangename en onverwachte troef: datum en bij benadering het tijdstip waarop de ontruiming zal geschieden: dinsdagmorgen 18 December

in alle vroegte. Loslippigheid van betrokkenen bij de ontruiming leidt tot hernieuwde kansen. Onder het motto 'de beste gezagsdrager is een pratende gezagsdrager' wacht iedereen de morgen van 18 December af.

de langste morgen van december:

18 December 1979, dinsdag. De gebruikelijke rust op het buro in de vroege uren, maakt plaats voor ongekende bedrijvigheid. Enkele M.E.-bussen staan klaar op de binnenplaats, en maken duidelijk dat we niet op het verkeer de paard gewed hebben. Terwijl de politie háár middelen in stelling brengt, zijn 60-70 krakers bezig met de verwerking van het draaiboek.

6.30u : De bedrijvigheid is van zo'n omvang dat van een misplaatste grap geen sprake meer kan zijn. Enkele ME-ers lopen in hun blauwe overalls rond.

6.30u : Alle mensen die zich achter het standpunt van de bewoonsters scharen, zijn ingelicht en komen ter plekke -Kruisbroedershof en omgeving-

6.45u : Volgens schema worden iverse barricaden opgeworpen door stelselmatig, steen voor steen, de straat open te breken. Op vijf plaatsen groeien de bergen klinkers. Daarnaast worden versperringen aangebracht in de vorm van afrasteringen die in de nabijheid staan.

7.00u : Een passerende researchwagen (Golf VW, kenteken FG-75-VZ) rijdt door; beide partijen wachten op het treffen.

7.15u : De barricaden zijn voltooid volgens plan.

7.20u : Zeven bezetters van het pand trekken zich terug in de laatste ruimte en brengen de laatste barricaden aan.

7.22u : Op twee plaatsten rond het pand worden levende barricaden gevormd. Mensen haken in om zo een tegenwicht te vormen tegen de gearriveerde politie, die zich verzamelt achter de barricaden in de St. Jorisstraat.

7.30u : Het aantal krakers en sympathisanten is aangegroeid tot ruim negentig. Naast bekende mensen hebben een vijftiental buurtbewoners zich de moeite getroost om hun onvrede met de ontruiming te tonen.

van minuut tot minuut :

7.35u : Een peleton gemeentepolitie probeert rustig het kordon te doorbreken. De vredelievendheid laten ze echter varen als blijkt dat niemand bereid is om ook maar een duimbreed te verschuiven.

7.40u : De heren Schreuder en Feenstra stellen zich voor het pand op. Schreuder in de hoedanigheid van hoofdkommisaris, Feenstra in ME-tenue als coordinator van de operatie.

Op zijn sein beginnen de gemeente-agenten met het doorbreken van het kordon aan de zijde van de St.Jorisstraat. De mensenhaag wordt opgeheven en men trekt zich terug voor het kraakpand.

7.45u : Negentig mensen vormen drie/vier dikke rijen voor Kruisbroedershof 5 als Feenstra gebiedt te vertrekken. Na wekenlange voorbereidingen onzerzijds worden zijn woorden meer als belachelijk.

Niemand toont de bereidwilligheid te vertrekken waarop Feenstra besluit ME-ers in te zetten. Het neusje van de

zalm dient zich aan, komend vanaf de St.Jorisstraat. Sommige gemeentepolitie worden gesommeerd eveneens schild + helm en lat te pakken... De politie lijkt behoorlijk overrompeld te zijn door dit verzet op de nuchtere maag. Opnieuw wordt een armzalige poging gedaan de voorste rij voor het belaagde pand te verwijderen.

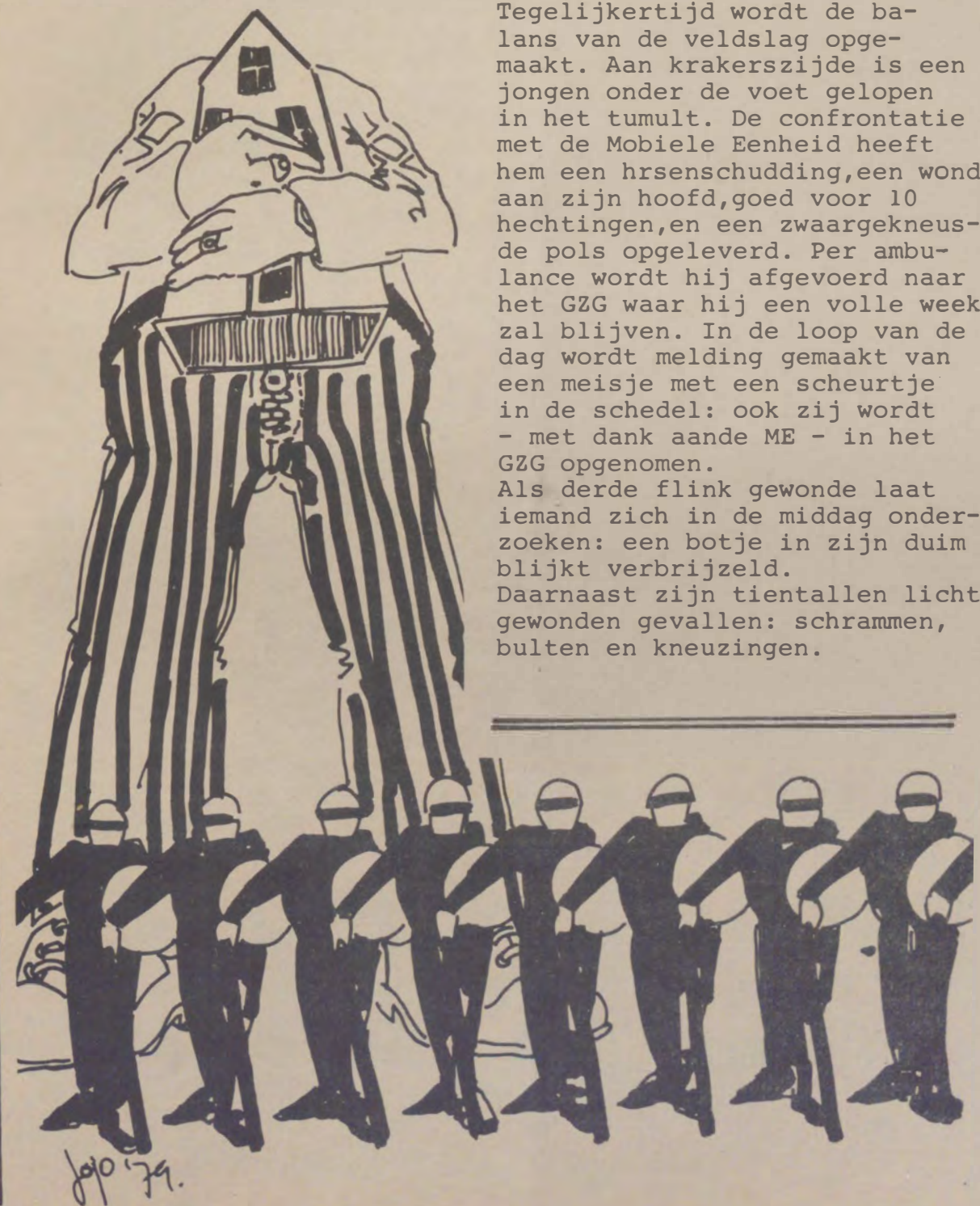
Als de kaderfunctionarissen Feenstra en Schreuder eindelijk inzien dat verdere discussies weinig zin hebben, wordt het bevel tot chargeren gegeven. Getuige de gretigheid waarmee een tiental ME-ers begint te hakken, is dit dienstbevel niet naar dovemansoren.

In enkele minuten tijd, worden twee tot drie charges uitgeboerd die tot doel hebben de Kruisbroedershof schoon te vegen. Deurwaarder Sennef blijft veilig op een afstand.

Er vallen rake klappen aan weerszijden. De schemer draagt bij aan de algehele verwarring, en vergroot de papiek.

In enkele minuten tijd wordt duidelijk hoe de Bossche politie haar functie als gezagdragers interpreteert: meppend, maaierend. De ongekeerde felheid waarmee wordt geslagen doet vermoeden dat niet ontruimen maar vernietigen de doelstelling is. Als reactie op het buitensporige politiegeweld gaat een groep mensen over tot het werpen van straatstenen. De chaos is compleet. Zowel krakers als politiemensen worden getroffen. Na circa vier minuten houdt de regen van klinkers op. Dertig klinkers die geworpen werden, waarbij later pas zal blijken in gesprekken hoe dit kon gebeuren -terecht-, en waarom het tevens te betreuren is.

8.00u : Het is de ME met onverwacht veel pijn en moeite gelukt om de negentig mensen voor het pand te verwijderen. De ME-ers vormen twee kordons waarachter de krakers en sympathisanten zich verzamelen.

Tegelijkertijd wordt de balans van de veldslag opge maakt. Aan krakerszijde is een jongen onder de voet gelopen in het tumult. De confrontatie met de Mobiele Eenheid heeft hem een hrsenschudding, een wond aan zijn hoofd, goed voor 10 hechtingen, en een zwaargekneusde pols opgeleverd. Per ambulance wordt hij afgevoerd naar het GZG waar hij een volle week zal blijven. In de loop van de dag wordt melding gemaakt van een meisje met een scheurtje in de schedel: ook zij wordt - met dank aan de ME - in het GZG opgenomen.

Als derde flink gewonde laat iemand zich in de middag onderzoeken: een botje in zijn duim blijkt verbrijzeld. Daarnaast zijn tientallen licht gewonden gevallen: schrammen, bulten en kneuzingen.

Aan de zijde van de ME vallen vier gewonden, waarvan er drie ter plekke worden behandeld. Een ME-er heeft de onzaligheid een steen midden in zijn gezicht te krijgen. Na behandeling in het GZG kan hij zijn functie weer voortzetten.

Waarschijnlijk rekende de politie al op mogelijke gewonden, gezien de taxi die klaarstond in de St.Jorisstraat om agenten met letsel af te voeren.

8.15u : Leuzen worden gescandeerd. Tevens dreunen teksten over de Kruisbroedershof, voortgebracht door een 300 watt versterker die in een naburig perceel is opgesteld. De aanwezigheid van megafoons blijkt weer eens onontbeerlijk. Terwijl de kordons Mobiele Eenheid de staat/straat blijven afzetten, begint een aparte groep met de zware taak het pand binnen te dringen.

De obstakels leveren nogal wat problemen op gezien de geruime tijdsduur om het pand binnen te dringen. Alle kennis die op het Emmaplein werd gebruikt door bewoners en Kraakgroep is aangewend om de meest essentiële plaatsen te barricaderen. Met succes...

Nadat de voorruit op de begane grond met sponning en al is ingetrapt

NIEUW EN UNIEK VOOR NEDERLAND

hakenkruisbroedershof

-vernielen mag in Nederland alleen door de Staat en haar functionarissen - , stuit men op de trap die met een vernuftig mechanisme afgesloten is. De in allerijl aangerukte motorzaag mag niet baten: het luik blijft hermetisch gesloten voor de ongewenste bezoekers. 8.30u : De politie besluit de brandweer van Den Bosch in te schakelen . Nadat door enkele ME-ers de barricaden provisorisch zijn verwijderd, baant een ladderwagen zich een weg in de richting van het pand. Vier ME-ers beginnen hun capriolen op het dak , wat na veel moeite leidt tot toegang tot de zolder via een eigengehakt gat.

8.45u : Vanaf de overloop wordt gesommeerd de deur te openen.

8.45u : De zeven bezetters - twee bewoonsters en vijf mensen van de Kraakgroep - peinen er niet over de deur vrijwillig te openen. Het antwoord blijft niet lang uit: de deur die toegang verschaft tot de bezette voorruimte wordt finaal aan stukken getrapt. De konfrontatie is meer dan bizar: er vallen opmerkingen over en weer die volledig los staan vande ontruiming. De hele operatie is beide partijen merkbaar niet in de koude kleren gaan zitten . Opmerkelijk blijft wat daarna gebeurt: het zvental wordt niet zoals ten tijde van Fort Emmaplein afgevoerd met bussen maar men wordt direkt op vrije voeten gesteld. Zelfs van identificatie is geen sprake.

na 67 dagen bewoning : _____

9.00u : Het gehavende pand is leeg. Eigenaar Willem van den Dungen mag zich verheugen in de afloop van het avontuur dat zijn dierbare bezit weer opleverde... Hij krijgt zegge en schrijve twintig minuten om zijn bezit dicht te spijkeren. Enkele werknemers van het technisch bderijf sjouwen met planken en gereedschap.

De huisraad die in zij geheel buitengedonderd is, wordt na ruim twintig minuten op een vrachtwagen van Gemeente-reiniging geladen. De betreffende chauffeur had van zijn baas opdracht gekregen die dag met wagen paraat te staan vanaf 07.00u op de Parklaan. Verdere aanwijzingen werden niet verstrekt, maar deze vreemde missie liet aan geen t wijfel over .

9.30u : de blokkade rond de Kruisbroedershof wordt opgeheven. De wegomleidingen ter hoogte van de Parklaan en Vughterstraat eveneens.

opgefokt : _____

Niet noemenswaardig als grote gebeurtenis maar tekenend voor de situatie is het volgende voorval dat zich voltrekt ruim na de veldslag.

Een politeagent baant zich een weg door de demonstranten en stoot daarbij tegen een jongen aan. Ogenblikkelijk begint de blauwjas in het wilde weg te maaien. Enkele ME-ers zijn eveneens van de partij en slechts door sussen weet men escalatie te voorkomen...

zwarte koffie

10.00 : Het merendeel van de betrokkenen verzamelt zich op het JAC waar de nodige liters zwarte koffie hun weg vinden. Er volgt een informele discussie over al of niet gebruik van geweld. Het onderwerp zal dagen daarna in een grote bijeenkomst uitvoerig belicht worden.

Blij bericht is het sneuvelen van een immense winkelruit.

Bij welk bedrijf laat zich raden: Van den Dungen BV.

De gehele dag wordt gewijd aan het oplappen van lichtgewonden, het bespreken van de gebeurtenissen en het benaderen van de pers die overmatige belangstelling toont. Niet zozeer vanwege het feit dat drie mensen op straat gedonderd zijn, alswel vanwege de gewonden en de barricaden.

De volgende dag zullen de gebeurtenissen breeduitgesponnen worden in de kolommen van de landelijke pers. Kontakt met ondermeer Trouw en NRC diezelfde dinsdag, leert dat inspecteur Feenstra een zeer dubieuze visie heeft op het gebeuren. In zijn persverklaring maakt hij ondermeer gewag van 'een groep jongeren gewapend met stokken, kettingen, boksbeugels en andere voorwerpen'. Deze pertinente leugen uit de malende mond van voorlichter Cees Feenstra wordt gebruikt om het botte politieoptreden te rechtvaardigen. De pers volgt zijn woorden gewillig...

In eerste instantie baseert Feenstra deze visie op zijn eigen ogetuige zijn. Later maakt hij melding van 'observanten van ons in de buurt van het pand die dit doorgaven'.

aan de heren Feenstra, Schut, Schreuder Van Zwieten c.s.

ALS MENEER FEENSTRA MEENT DE KRAAKGROEP EN AL HAAR SYMPATHISANTEN OP DEZE MANIER DOOR HET SLIJK TE MOETEN HALEN,
ALS MENEER FEENSTRA MEENT DAT EEN KRAAKGROEP VALT TE BEVECHTEN MET LEUGENS EN LASTER

DAN BETEKENT DAT EEN VERHARDING VAN STANDPUNTEN WAARVAN DE GEVOLGEN VOOR REKENENING VAN DE HEER FEENSTRA CS. ZIJN.....

Kraakgroep Den Bosch, gesteund door vele sympathisanten, vormt een bijzonder grote groep die politiek gemotiveerd is en een mentale confrontatie met het gezag zeker niet uit de weg zal gaan als het gedrag van de politie en rechters daartoe uitnodigt, c.q. noodt.

Nadere adressen om adhesie te betuigen met het gebruikte geweld op politieel en juridisch terrein:

C. Feenstra
Vierde Reit 31
Den Bosch

H. Hermans
Phlips de Tweedestraat 5
Den Bosch

W. van den Dungen
Vughterstraat 90.
Den Bosch

verklaring: _____

Kraakgroep Den Bosch betreurt het door haar gebruikte en defensieve verzet - het werpen van bakstenen -, en meent dat dit geen goede maar te begrijpen handelswijze was en is.

Desalniettemin stelt Kraakgroep Den Bosch zich op het standpunt dat 'verstandig en beredeneerd' geweld zal worden aangewend als de politie zich opnieuw zal ontpoppen als maaierend apparaat in handen van justitie, bestuurders en eigenaren.

Ondanks het feit dat de Kraakgroep zich nagenoeg unaniem uitspreekt voor geweldloosheid zullen harde middelen niet worden geschuwd als dit niet anders kan om ons standpunt - het recht op woonruimte - duidelijk te maken.

De ntruiming van Kruisbroedershof 5 is een zwarte bladzijde in de geschiedenis van het Bossche kraken. Desalniettemin: zolang mensen nodeloos op straat gedonderd worden als slachtoffers van een falend systeem, zal het verzet doorgaan.

Altijd.

**C.FEENSTRA, KOMMANDANT VAN DE
MOBIELE EENHEID DEN BOSCH :**

**”AL MOETEN WE DE
MENSEN DOODSLAAN,**

ONTRUIMEN IS HET BEVEL”